

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Θέατρο και Κοινωνία: Θεωρία, Σκηνική Πράξη και Διδακτική

Οδηγός Σπουδών
Εαρινό εξάμηνο 2023-2024

Ναύπλιο, Φεβρουάριος 2024

Περιεχόμενα

Οδηγός Σπουδών: Εισαγωγικές Παρατηρήσεις	3
THSO-301: Μέθοδοι τεχνικής προετοιμασίας του ηθοποιού: θεωρία και πράξη	5
THSO-401: Μεθοδολογία της έρευνας με έμφαση στο θέατρο και τις άλλες παραστατικές τέχνες, ερευνητικό σχέδιο και συγγραφή επιστημονικής εργασίας	10
THSO-402: Ζητήματα Θεωρίας και Κριτικής.....	17
THSO-503: Παραστασιολογία: Κριτική και Γενετική Ανάλυση	23
THSO-603: Χορός και Κοινωνία.....	29

Οδηγός Σπουδών: Εισαγωγικές Παρατηρήσεις

1. Η φοίτηση στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) «Θέατρο και Κοινωνία: Θεωρία, Σκηνική Πράξη και Διδακτική» είναι υβριδική, καθώς αξιοποιεί μία μικτή διδακτική μεθοδολογία, η οποία συνδυάζει την διά ζώσης και την εξ αποστάσεως διδασκαλία.
2. Για την απόκτηση του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) απαιτείται η επιτυχής εξέταση στα μαθήματα του προγράμματος σπουδών που ορίζονται ως απαραίτητη προϋπόθεση για την ολοκλήρωση της φοίτησης και η επιτυχής εκπόνηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.). Ως εκ τούτου, απαιτείται η συγκέντρωση ενενήντα (90) πιστωτικών μονάδων (ECTS).
3. Το Π.Μ.Σ. περιλαμβάνει θεωρητικά και βιωματικά / εργαστηριακά μαθήματα. Η διάρκεια διδασκαλίας των θεωρητικών μαθημάτων είναι είτε τρεις (3) είτε τέσσερις (4), ανάλογα με τη φύση του μαθήματος, ώρες εβδομαδιαίως. Η διάρκεια διδασκαλίας των διά ζώσης βιωματικών / εργαστηριακών μαθημάτων είναι τέσσερις (4) ώρες εβδομαδιαίως. Η διδασκαλία των μαθημάτων ισοδυναμεί με 60 διδακτικές/πιστωτικές μονάδες (ECTS) ανά ειδίκευση. Επίσης περιλαμβάνει και Μ.Δ.Ε. που ισοδυναμεί με 30 διδακτικές /πιστωτικές μονάδες (ECTS) ανά ειδίκευση.
4. Με γνώμονα τον φόρτο εργασίας, έκαστο μάθημα του Π.Μ.Σ και για τις δύο ειδικεύσεις, λαμβάνει από 6 μονάδες ECTS. Τα μαθήματα της ειδίκευσης «Σκηνική Πρακτική: Διδακτική και Κοινωνικές Εφαρμογές», λαμβάνουν από 6 μονάδες ECTS, λόγω συνδυασμού θεωρίας και πράξης. Τα κοινά μαθήματα και των δύο κατευθύνσεων, καθώς και τα μαθήματα της ειδίκευσης «Θεατρολογία» λαμβάνουν από 6 μονάδες λόγω της θεωρητικής εμβάθυνσης στο αντίστοιχο διδασκόμενο αντικείμενο, μέσω της μελέτης σχετικής βιβλιογραφίας και της εκπόνησης εργασιών/δοκιμίων στο πλαίσιο του μαθήματος. Το μάθημα «Μεθοδολογία της Έρευνας με έμφαση στο Θέατρο και τις Παραστατικές Τέχνες, ερευνητικό σχέδιο και συγγραφή επιστημονικής εργασίας» λαμβάνει 6 μονάδες ECTS, καθώς διδάσκει αφ' ενός τη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας, της αναζήτησης σε ηλεκτρονικές πηγές και αρχεία, της συλλογής και ανάλυσης του υλικού, και αφ' ετέρου τη συγκεκριμένη μεθοδολογία συγγραφής του κειμένου μιας επιστημονικής εργασίας (τη διάρθρωση, το ύφος, και τη μέθοδο βιβλιογραφικών παραπομπών, τον τρόπο παράθεσης των πηγών κ.α.). Επίσης, πολλά από τα προσφερόμενα μαθήματα, απαιτούν, εκτός από την τελική εξέταση, εργασίες ή πρακτικές ασκήσεις κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.
5. Ως προς τη μορφή της Μ.Δ.Ε.:
 - Για την ειδίκευση «Θεατρολογία», η Μ.Δ.Ε. συνίσταται σε γραπτή ερευνητική εργασία σε θεματική ενότητα ή συνδυασμό θεματικών ενοτήτων που επιλέγεται από τον φοιτητή / τη φοιτήτρια σε συνεργασία με καθηγητή / καθηγήτρια και

τον Διευθυντή / τη Διευθύντρια του Π.Μ.Σ. Ειδικότερα, η έκταση της Μ.Δ.Ε. στην ειδίκευση αυτή κυμαίνεται από 20.000 λέξεις minimum έως 30.000 λέξεις maximum, με στοιχεία 12 στιγμών και με διάστημα 1.5, συνυπολογιζομένων των σημειώσεων, όχι όμως της βιβλιογραφίας, των ευρετηρίων, των πινάκων, των παραρτημάτων κτλ. Το όριο αυτό είναι δυνατόν, εάν επιβάλλεται από το θέμα, να τροποποιηθεί με τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος / της επιβλέπουσας.

- Για την ειδίκευση: «Σκηνική Πρακτική: διδακτική και κοινωνικές εφαρμογές», η Μ.Δ.Ε. συνδυάζει γραπτή ερευνητική εργασία καθώς και καλλιτεχνική εργασία (σκηνικό γεγονός ή σκηνογραφική / ενδυματολογική / φωτιστική εγκατάσταση και/ή ολοκληρωμένη σκηνογραφική μακέτα) σε θεματική ενότητα ή συνδυασμό θεματικών ενοτήτων που επιλέγεται από τον υποψήφιο / την υποψήφια σε συνεργασία με καθηγητή / καθηγήτρια του μαθήματος και τον Διευθυντή / τη Διευθύντρια του Π.Μ.Σ. Ειδικότερα, η έκταση της Μ.Δ.Ε. στην ειδίκευση αυτή κυμαίνεται από 10.000 λέξεις minimum έως 20.000 λέξεις maximum, με στοιχεία 12 στιγμών και με διάστημα 1.5, συνυπολογιζομένων των σημειώσεων, όχι όμως της βιβλιογραφίας, των ευρετηρίων, των πινάκων, των παραρτημάτων κτλ. Το όριο αυτό είναι δυνατόν, εάν επιβάλλεται από το θέμα, να τροποποιηθεί με τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος / της επιβλέπουσας. Η καλλιτεχνική εργασία θα πρέπει να πληροί τις απαιτήσεις ενός παραστάσιμου σκηνικού γεγονότος (παράσταση θεάτρου ή χορού, performance, θεατροπαιδαγωγική παρέμβαση σε δημόσιο χώρο ή κοινωνική ομάδα, φωτιστική εγκατάσταση θεατρικού φωτισμού), ή εκθέσιμου πρωτότυπου υλικού, επαγγελματικών προδιαγραφών.
6. Και για τις δύο ειδικεύσεις η διδασκαλία καλύπτει τα δύο πρώτα εξάμηνα. Όλα τα μαθήματα είναι εξαμηνιαία, στο πλαίσιο των οποίων προβλέπονται ώρες διδασκαλίας είτε εξ αποστάσεως, είτε διά ζώσης, με μορφή διαλέξεων, εργαστηρίων, ασκήσεων και σεμιναρίων.
7. Ανά ειδίκευση, οι φοιτητές / φοιτήτριες καλούνται να παρακολουθήσουν σε κάθε εξάμηνο πέντε μαθήματα (τρία υποχρεωτικά και δύο επιλογής). Οι φοιτητές / φοιτήτριες και των δύο ειδικεύσεων έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν ως μάθημα επιλογής μέχρι ένα (1) μάθημα της άλλης ειδίκευσης ανά εξάμηνο φοίτησης. Και στις δύο ειδικεύσεις, στο τρίτο εξάμηνο οι φοιτητές / φοιτήτριες εκπονούν Μ.Δ.Ε.

Οι εξεταστικές περίοδοι Ιουνίου, Φεβρουαρίου και Σεπτεμβρίου του Π.Μ.Σ. συμφωνούν με το ακαδημαϊκό ημερολόγιο του Ιδρύματος.

Ακολουθούν τα Περιγράμματα των διδασκομένων μαθημάτων του Χειμερινού Εξαμήνου.

THSO-301: Μέθοδοι τεχνικής προετοιμασίας του ηθοποιού: θεωρία και πράξη

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΣΧΟΛΗ	ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^{ος} Κύκλος: Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	THSO-301	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	<i>Μέθοδοι τεχνικής προετοιμασίας του ηθοποιού: θεωρία και πράξη</i>		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής		
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	Σκηνική Πρακτική: διδακτική και κοινωνικές εφαρμογές		
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	4 για τις διά ζώσης παραδόσεις 3 για τις εξ αποστάσεως παραδόσεις		
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	6		
ΓΛΩΣΣΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ελληνική	ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ERASMUS?	Όχι
ΚΥΡΙΟΣ ΔΙΔΑΣΚΩΝ / ΚΥΡΙΑ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		
Γιάννης Λεοντάρης	33		
ΑΛΛΟΙ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ / ΑΛΛΕΣ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΕΣ	ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός

Το μάθημα αυτό, στο θεωρητικό του μέρος, έχει ως στόχο μία εισαγωγική επισκόπηση της ιστορίας του *training* συζητώντας σημαντικούς σταθμούς των μεθόδων τεχνικής προετοιμασίας του ηθοποιού: Στανισλάβσκι, Μέγιερχολντ, Γκροτόφσκι, Μνουςκίν, Μπρουκ, Βασίλιεφ, Μπάρμπα, Όιντα και άλλοι παιδαγωγοί του θεάτρου τίθενται στο κέντρο της έρευνας, ως προς την αντίληψή τους για τη φύση και το περιεχόμενο του *training*.

Στο εργαστηριακό του μέρος, το μάθημα περιλαμβάνει την ανάπτυξη και εφαρμογή μιας πρωτότυπης μεθόδου λεκτικού *training*, με έμφαση στην δυνατότητα χρήσης της ως εργαλείο διδακτικής σε δραματικές σχολές.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση των μαθημάτων, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Κατανοούν τις ποικίλες παραμέτρους της μεθοδολογίας της διδακτικής της υποκριτικής τέχνης
- Διακρίνουν, ανάμεσα στις διαφορετικές εκδοχές της τεχνικής προετοιμασίας του ηθοποιού, μέσω μίας ιστορικής επισκόπησης της εκπαίδευσης των ηθοποιών, όπως εφαρμόστηκε από σημαντικούς παιδαγωγούς του θεάτρου του 20ου αιώνα.
- Συνθέτουν στοιχεία από διαφορετικές μεθόδους *training* διατρέχοντας και αξιοποιώντας την σχετική βιβλιογραφία, ανάλογα με τους επιμέρους στόχους της τεχνικής προετοιμασίας του ηθοποιού.
- Διαμορφώνουν μία προσωπική και πρωτότυπη μεθοδολογία *training*.
- Εμβαθύνουν στην εφαρμογή της πρωτότυπης μεθόδου των «λεκτικών δράσεων».

Περιεχόμενο Μαθήματος

Η μεθοδολογία της τεχνικής προετοιμασίας του ηθοποιού αποτελεί μέρος της διδακτικής της υποκριτικής τέχνης, αλλά και εν εξελίξει κώδικα της καλλιτεχνικής έκφρασης. Αφορά το μη ορατό μέρος της δουλειάς του ηθοποιού, καθώς σε αυτό δεν έχει πρόσβαση ο θεατής της παράστασης. Η τεχνική προετοιμασία (*training*), άλλοτε αποτελεί μέρος της εκπαίδευσης ως «αποσκευή» υποκριτικής, άλλοτε μετατρέπεται σε εργαλείο σκηνοθεσίας ή δραματουργίας. Σε κάθε περίπτωση η ουσιαστική λειτουργία του *training* συνίσταται στην καλλιέργεια της σκηνικής παρουσίας του ηθοποιού και στην εδραίωση της συνειδητότητας και της ελευθερίας του επί σκηνής ως προς τη χρήση των εκφραστικών του μέσων (σώμα, φωνή, αναπνοή, επικοινωνία). Σε μια ιστορική προοπτική, οι διάφορες τεχνικές που εφαρμόζονται διακρίνονται από πολυμορφία, ετερογένεια και διαρκή μετάλλαξη. Σώμα και λόγος, ανάλυση κειμένου και σωματικές δράσεις, δεξιότητες και φόρμα, ψυχολογική εμβάθυνση και ασκητισμός, τροφοδοτούν τις μεθόδους εκπαίδευσης του ηθοποιού, από τις αρχές του 20^{ου} αιώνα μέχρι τις μέρες μας. Όλο και συστηματικότερα τα τελευταία χρόνια επιχειρείται μία εις βάθος επισκόπηση αυτού του

αντικειμένου στο πλαίσιο της έρευνας διαφόρων κλάδων της θεωρίας του θεάτρου.
(θεωρία της σκηνοθεσίας, θεωρία της υποκριτικής, ανθρωπολογία του θεάτρου κα.)

Αριθμός Ενότητας / Εβδομάδας & Ημερομηνία	Τίτλος ενότητας	Διδάσκων/ουσα -	Διά ζώσης / Εξ αποστάσεως
Ενότητα 1 / Εβδομάδα 1: Σαβ. 30.03.2024 14.00-18.00	1. Εισαγωγή στο λεκτικό training: ηθοποιός και λεκτική δράση / Προβλήματα εκφοράς / Η έννοια της «λεκτικής δράσης». Το λεκτικό training ως εργαλείο πρόβας. Τα επτά στάδια των λεκτικών δράσεων. / Διανομή κειμένου εργασίας / Πρώτο στάδιο: το σώμα της λέξης.	Γιάννης Λεοντάρης	Διά ζώσης
Ενότητα 2 / Εβδομάδα 2: Σαβ. 06.04.2024 14.00-18.00	2. Το λεκτικό training ως εργαλείο πρόβας. Τα επτά στάδια των λεκτικών δράσεων. / Εφαρμογές στο Πρώτο στάδιο / Δεύτερο στάδιο: «όλα τα κείμενα είναι ιερά».	Γιάννης Λεοντάρης	Διά ζώσης
Ενότητα 3 / Εβδομάδα 3: Σαβ. 13.04.2024 14.00-18.00	Εισαγωγή στις Θεωρίες του training / Training: «Αποσκευή» εκπαίδευσης ή υλικό παράστασης; Διδακτικές μέθοδοι: Θεωρία και Πράξη I	Γιάννης Λεοντάρης	Εξ αποστάσεως
Ενότητα 4 / Εβδομάδα 4:	Εφαρμογές στο Δεύτερο στάδιο της	Γιάννης Λεοντάρης	Διά ζώσης

Σαβ. 20.04.2024 14.00-18.00	λεκτικής δράσης. / Τρίτο στάδιο: σκηνική απεύθυνση και νήματα επικοινωνίας.		
Ενότητα 5 / Εβδομάδα 5: Σαβ. 18.05.2024 14.00-18.00	Εισαγωγή στις Θεωρίες του training / Training: «Αποσκευή» εκπαίδευσης ή υλικό παράστασης; Διδακτικές μέθοδοι: Θεωρία και Πράξη II	Γιάννης Λεοντάρης	Εξ αποστάσεως
Ενότητα 6 / Εβδομάδα 6: Σαβ. 25.05.2024 14.00-18.00	Εφαρμογές στο τέταρτο στάδιο. Πέμπτο στάδιο: τεχνικές της σκηνικής σύγκρουσης.	Γιάννης Λεοντάρης	Διά ζώσης
Ενότητα 7 / Εβδομάδα 7: Σαβ. 01.06.2024 14.00-18.00	Εφαρμογές στο Τρίτο στάδιο της λεκτικής δράσης / Τέταρτο στάδιο: λόγος και χειρονομία.	Γιάννης Λεοντάρης	Διά ζώσης
Ενότητα 8 / Εβδομάδα 8: Σαβ. 08.06.2024 14.00-18.00	Ζητήματα παιδαγωγικής και διδακτικής της υποκριτικής.	Γιάννης Λεοντάρης	Εξ αποστάσεως
Ενότητα 9 / Εβδομάδα 9: Σάβ. 15.06.2024 14.00-18.00	Εφαρμογές στο Πέμπτο στάδιο. / Εισαγωγή στο Έκτο στάδιο: κατανόηση και σωματοποίηση.	Γιάννης Λεοντάρης	Διά ζώσης

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Γλώσσα αξιολόγησης	Ελληνικά
Μέθοδος αξιολόγησης	Παράδοση γραπτής εργασίας και καλλιτεχνική εξέταση.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Banu, Georges (επιμ.), *Les Répétitions : De Stanislavski à aujourd'hui*, Actes Sud, 2005.
- Berry, Cicely, *Voice and the actor*, Νέα Υόρκη, Wiley Publishing Inc., 1973.
- Bogart, Anne και Landau, Tina, *Το βιβλίο των Viewpoints: πρακτικός οδηγός των Viewpoints και της σύνθεσης*, (μεταφρ. Νάντια Φωσκόλου), Αθήνα, Πατάκης, 2020.
- Dusigne, Jean Francois (ανθολόγηση και παρουσίαση). Από το «Θέατρο Τέχνης» στην τέχνη του θεάτρου. Ανθολογία θεμελιακών κειμένων του 20 ού αιώνα, επιλογή και απόδοση Μάγια Λυμπεροπούλου, εκδόσεις ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Πάτρας (σειρά Λόγος Θεατρικής Πράξης), Πάτρα.
- Fischer-Lichte, Erika: «Theatre and the Civilizing Process: An Approach to the History of Acting» στο: Bruce McConachie και Tom Postlewait (επιμ.), *Interpreting the Theatrical Past: Essays in the Historiography of Performance*, Αϊόβα University of Iowa Press, 1989.
- Gayot, Joelle, Pommerat, Joel *Joel Pommerat: Troubles*, Παρίσι, Actes Sud, 2009.
- Mitter, Shomit, *Systems of Rehearsal. Stanislavsky, Brecht, Grotowski and Brook*, Λονδίνο, Routledge, 1992.
- Müller, Carol (επιμ.) *Le training de l'acteur* (συλλ. Τόμος), Παρίσι, Actes Sud Papiers/CNSAD, 2000.
- Novarina, Valère, *Γράμμα στους ηθοποιούς* (μετ. Βασίλης Παπαβασιλείου), Αθήνα, Άγρα, 2003.
- Βαροπούλου Ελένη (επιμ.), *Θεόδωρος Τερζόπουλος και θέατρο ΑΤΤΙΣ, αναδρομή, μέθοδος, σχόλια*, Αθήνα, Άγρα, 2000.
- Βασιλief, Ανατόλι, *Επτά ή οκτώ μαθήματα θεάτρου* (μετ. Δέσποινα Σαραφείδου), Αθήνα, Κοάν, 2008.
- Βιδάλη Γιάννα – Ρεμεδάκη Ιωάννα (επιμ.), *Μιχαήλ Μαρμαρινός, η σκηνοθεσία ως δραματουργία: Εθνικός Ύμνος, ένα θεώρημα για την ομαδικότητα*, Αθήνα, Κοάν, 2000.
- Λεοντάρης Γιάννης, *Κάτοικοι της σκηνής. Λεκτικές δράσεις και άλλα εργαλεία ηθοποιών*, Αθήνα, Ύψιλον/Βιβλία, 2024.
- Μουρ, Σόνια, *Το σύστημα Στανισλάβσκι*, (μετ. Ανδρέας Τσάκας), Αθήνα, Παρασκήνιο, 2001.
- Όιντα, Γιόσι, *Ο ακυβέρνητος ηθοποιός*, (μετ. Ελένη Παπαχριστοπούλου), Αθήνα, Κοάν, 2001.
- Σουζούκι Ταντάσι, *Πολιτισμός είναι το σώμα* (μετ. Αναστάσης Ροϊλός), Αθήνα, εκδ. Κείμενα, 2021.

THSO-401: Μεθοδολογία της έρευνας με έμφαση στο θέατρο και τις άλλες παραστατικές τέχνες, ερευνητικό σχέδιο και συγγραφή επιστημονικής εργασίας

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΣΧΟΛΗ	ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^{ος} Κύκλος: Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	THSO-401	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	<i>Μεθοδολογία της έρευνας με έμφαση στο θέατρο και τις άλλες παραστατικές τέχνες, ερευνητικό σχέδιο και συγγραφή επιστημονικής εργασίας</i>		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	Θεατρολογία, Σκηνική Πρακτική		
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	4 διά ζώσης 3 εξ αποστάσεως		
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	6		
ΓΛΩΣΣΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ελληνική	ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ERASMUS?	Όχι
ΚΥΡΙΟΣ ΔΙΔΑΣΚΩΝ / ΚΥΡΙΑ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		
Μαρία Βελιώτη	16		
ΑΛΛΟΙ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ / ΑΛΛΕΣ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΕΣ	ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		
Κορνηλία Βασιλειάδου	8		
Άννα Μαυρολέων	9		

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισάγει τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και τις μεταπτυχιακές φοιτήτριες στις βασικές έννοιες και τις τεχνικές της έρευνας σχετικά με το θέατρο και τις παραστατικές τέχνες. Μέσα από τη διδασκαλία του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα κατανοήσουν και θα ασκηθούν στον τρόπο συγγραφής της επιστημονικής μελέτης, συγκεκριμένα της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ακολουθώντας την ερευνητική μεθοδολογία .

Επίσης θα διδαχθούν τη μεθοδολογία της έρευνας και τον σχεδιασμό με σκοπό την πραγματοποίηση παράστασης/καλλιτεχνικού έργου που μπορεί να αποτελεί μέρος της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας τους.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση των μαθημάτων, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και οι μεταπτυχιακές φοιτήτριες θα είναι σε θέση να:

- Κατανοούν τις βασικές έννοιες της μεθοδολογίας επιστημονικής έρευνας στον χώρο του θεάτρου και των παραστατικών τεχνών.
- Δομούν κατάλληλα το περιεχόμενο μιας εργασίας.
- Συγκεντρώνουν, τεκμηριώνουν, αναλύουν και συνθέτουν τα ερευνητικά δεδομένα.
- Προχωρούν στη συγγραφή ενός επιστημονικά τεκμηριωμένου κειμένου για θέματα σχετικά με το θέατρο και τις παραστατικές τέχνες.
- Προχωρούν στην παραγωγή καλλιτεχνικού έργου σχετικού με το θέατρο και τις παραστατικές τέχνες.

Περιεχόμενο Μαθήματος

Το μάθημα εστιάζει:

- Στην έννοια, το περιεχόμενο και τον σκοπό της μεθοδολογίας της έρευνας.
- Στα είδη των επιστημονικών ερευνών με αντικείμενο το θέατρο και τις άλλες παραστατικές τέχνες : Βιβλιογραφική έρευνα, αρχειακή έρευνα· ποιοτική έρευνα (έρευνα πεδίου, συμμετοχική παρατήρηση, συνεντεύξεις, μαρτυρίες) · διαδικτυακή έρευνα (βάσεις δεδομένων, ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες)· άμεσες και έμμεσες πηγές της θεατρολογικής έρευνας (θεατρικά προγράμματα, θεατρική κριτική, κ.ά.), παραστασιογραφία.
- Στην επιλογή του θέματος, τον σχεδιασμό και τη δομή της ερευνητικής εργασίας
- Στη μέθοδο συλλογής, τεκμηρίωσης, ανάλυσης και σύνθεσης των δεδομένων της έρευνας
- Στη συγγραφή της ερευνητικής εργασίας.
- Στην επιλογή του θέματος, τη μεθοδολογία της έρευνας και τον σχεδιασμό παράστασης μέσα από παραδείγματα παραστάσεων θεάτρου της πραγματικότητας.
- Σε προτάσεις πρακτικής εφαρμογής από τους/τις φοιτητές/τριες.

Αριθμός Ενότητας / Εβδομάδας & Ημερομηνία	Τίτλος ενότητας	Διδάσκων/ουσα -	Διά ζώσης / Εξ αποστάσεως
<p>Ενότητα 1 / Εβδομάδα 1: Σαβ. 30.03.2024 10.00 - 14.00</p>	<p>Εισαγωγή: Μεθοδολογία της έρευνας και ερευνητική εργασία</p> <p>Η έννοια, το περιεχόμενο και σκοπός της μεθοδολογίας της έρευνας.</p> <p>Η επιλογή του θέματος, ο σχεδιασμός και η δομή της ερευνητικής εργασίας.</p>	Μαρία Βελιώτη	Διά ζώσης
<p>Ενότητα 2 / Εβδομάδα 2: Σαβ. 06.04.2024 18.00 - 21.00</p>	<p>Η βιβλιογραφική έρευνα</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Αποδελτίωση, • Τρόπος εισαγωγής παραθεμάτων και παραπομπών. • Σύνταξη βιβλιογραφίας, ευρετηρίων και παραρτημάτων. 	Άννα Μαυρολέων	Εξ αποστάσεως
<p>Ενότητα 3 / Εβδομάδα 3: Σαβ. 13.04.2024 14.00 - 17.00</p>	<p>Αναλογικές και ψηφιακές Βιβλιοθήκες - Βάσεις δεδομένων</p> <hr/> <p>Περιήγηση στις ψηφιακές βάσεις δεδομένων του διαδικτύου, με στόχο την εμπάθυνση και την ανάπτυξη της έρευνας στην ιστορία του Θεάτρου.</p>	Άννα Μαυρολέων	Εξ αποστάσεως

<p>Ενότητα 4 / Εβδομάδα 4: Σαβ. 20.04.2024 10.00 – 14.00</p>	<p>Η αρχειακή έρευνα Τα αρχεία. Η αρχειακή έρευνα. Θεατρικά αρχεία. Γενικά Αρχεία του Κράτους (Γ.Α.Κ.)-Το παράδειγμα των Γ.Α.Κ. Αρχείων Ν. Αργολίδας .</p> <p>Η ποιοτική έρευνα Έρευνα πεδίου, συμμετοχική παρατήρηση, συνεντεύξεις, μαρτυρίες</p>	<p>Μαρία Βελιώτη</p>	<p>Διά ζώσης</p>
<p>Ενότητα 5 / Εβδομάδα 5: Σαβ. 18.05.2024 10.00 – 14.00</p>	<p>Πρακτική εφαρμογή I Η επιλογή θέματος, η μεθοδολογία της έρευνας και ο σχεδιασμός σε παραστάσεις θεάτρου της πραγματικότητας. Παραδείγματα εφαρμογών.</p>	<p>Κορίνα Βασιλειάδου</p>	<p>Εξ αποστάσεως</p>
<p>Ενότητα 6 / Εβδομάδα 6: Σαβ. 25.05.2024 10.00 – 14.00</p>	<p>Συλλογή, τεκμηρίωση, ανάλυση και σύνθεση των δεδομένων της έρευνας</p> <p>Πρακτική εφαρμογή: Πρόταση συγγραφής υποδείγματος επιστημονικής εργασίας από τους φοιτητές/τριες</p>	<p>Μαρία Βελιώτη</p>	<p>Διά ζώσης</p>
<p>Ενότητα 7 / Εβδομάδα 7: Σαβ. 01.06.2024 10.00 – 13.00</p>	<p>Τα θεατρικά προγράμματα & τα “video promo”</p> <hr/> <p>Το θεατρικό πρόγραμμα, ως «εικονικός τόπος» της παράστασης στην ψηφιακή εποχή. Ανάλυση της ταυτότητας</p>	<p>Κορίνα Βασιλειάδου</p>	<p>Διά ζώσης</p>

	της παράστασης και της «κεντρικής ιδέας» που προβάλλει το video προώθησης της παράστασης.		
Ενότητα 8 / Εβδομάδα 8: Σαβ. 08.06.2024 10.00 – 14.00	Πρακτική εφαρμογή II Παρουσίαση της έρευνας και του σχεδιασμού παράστασης των φοιτητών/τριών . Ανατροφοδότηση. Προτάσεις πιθανής υλοποίησης.	Άννα Μαυρολέων	Εξ αποστάσεως
Ενότητα 9 / Εβδομάδα 9: Σαβ. 15.06.2024 10.00 – 14.00	Πρακτική εφαρμογή Παρουσίαση υποδείγματος επιστημονικής εργασίας από τους φοιτητές/τριες. Ανατροφοδότηση.	Μαρία Βελιώτη	Διά ζώσης

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Γλώσσα αξιολόγησης	Ελληνική
Μέθοδος αξιολόγησης	Πρακτική εφαρμογή/ασκήσεις σε θεωρητικό επίπεδο και σε επίπεδο θεατρικής πρακτικής κατά τη διάρκεια των διαλέξεων . Παράδοση γραπτής εργασίας και καλλιτεχνικού έργου

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βελιώτη-Γεωργοπούλου, Μ. (2022), *Τελετουργία, εξουσία και μνήμη. Οι τελετές για τα Αποβατήρια του Όθωνα (1833-1862)*, Αθήνα: Αιγόκερως.

Βελιώτη-Γεωργοπούλου, Μ., (2021), «Η επισφάλεια στην επιτελεστική σκηνή. Η ανατροπή του τελετουργικού της παρέλασης κατά την εθνική επέτειο της 28ης Οκτωβρίου (2011)». Στο Μάνος Σπυριδάκης – Βασιλική Κράββα (επιμ.), *Τροχιές επισφάλειας. Εθνογραφικές προσεγγίσεις*, Αθήνα: Gutenberg, σ. 541-567.

- Βελιώτη-Γεωργοπούλου, Μ., (2018), «Η ναυπλιακή τραγωδία «Παλαμήδης». Συμβολή στην θεατρική ποιητική των μετακατοχικών και μετεμφυλιακών χρόνων». Αλ. Αλτουβά-Κ. Διαμαντάκου (επιμ.), Πρακτικά Ε΄ Πανελληνίου Θεατρολογικού Συνεδρίου *Θέατρο και Δημοκρατία* (5-8 Νοεμβρίου 2014), Α' τόμος, σελ. 149-165. Αθήνα: Τμήμα Θεατρικών Σπουδών-ΕΚΠΑ
- Βελιώτη-Γεωργοπούλου, Μ., (2012), «Οι “ξένοι” στο ελληνικό κουκλοθέατρο. Οπτικές απεικονίσεις των αλλοεθνών στις κουκλοθεατρικές συλλογές». Στο Κουκλοθέατρο, το θέατρο της εμπύχωσης. Διεπιστημονικές αναγνώσεις-Καλλιτεχνικές συναντήσεις. Μ. Βελιώτη-Γεωργοπούλου (επιμ.), Αθήνα: Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Παν/μίου Πελοποννήσου- Αιγόκεως, σελ. 33-52.
- Bell, Judith (2007). *Πώς να συντάξετε μία επιστημονική εργασία. Οδηγός ερευνητικής μεθοδολογίας* (μετάφραση: Ελεάννα Πανάγου). Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Bourdieu P., (2005), “Συμμετοχική αντικειμενοποίηση”, στο: Κυριακάκης Γ., και Μιχαηλίδου Μ., (επιμ.), *Η προσέγγιση του άλλου. Ιδεολογία, μεθοδολογία και ερευνητική πρακτική*, σελ. 27-51, Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Chalmers, Alan F. (2007). *Τι είναι αυτό που το λέμε επιστήμη; Μία προσέγγιση της φύσης, του καθεστώτος και των μεθόδων της επιστήμης*. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
- Copans, J. (2004). *Η επιτόπια εθνολογική έρευνα*. Αθήνα: Gutenberg.
- Eco, Umberto (1994). *Πώς γίνεται μια διπλωματική εργασία* (μετάφραση & εισαγωγή: Μαριάννα Κονδύλη). Αθήνα: Νήσος.
- Ζαφειρόπουλος, Κώστας (2005). *Πώς γίνεται μια επιστημονική εργασία;: Επιστημονική έρευνα και συγγραφή εργασιών*. Αθήνα: Κριτική.
- Howard, Keith & Sharp John A. (1994). *Η επιστημονική μελέτη. Οδηγός σχεδιασμού και διαχείρισης πανεπιστημιακών ερευνητικών εργασιών* (μετάφραση: Βασιλική Π. Νταλάκου, πρόλογος-επιμέλεια: Κώστας Μαν. Σοφούλης). Αθήνα: Gutenberg.
- Κάβουρας Π., (1997). «Τα δρώμενα από εθνογραφική σκοπιά: μέθοδοι, τεχνικές και προβλήματα καταγραφής». Πρακτικά Α΄ Διεθνούς Συνεδρίου με θέμα: *Δρώμενα. Σύγχρονα μέσα και τεχνικές καταγραφής τους*, Κομοτηνή: Κέντρο Λαϊκών Δρωμένων Κομοτηνής-Δήμος Κομοτηνής-Υπουργείο Πολιτισμού-Εθνικό Πολιτιστικό Δίκτυο Πόλεων, σελ. 45-78.
- Laburthe-Tolra, Ph. & Warnier J.P. (2003). *Εθνολογία-Ανθρωπολογία*. Αθήνα: Κριτική, σελ. 403-421.
- Lalioti, V., (2002), «Social memory and ethnic identity: Ancient Greek drama performances as commemorative ceremonies», *History and Anthropology*, 13:2, 113-137.
- McAuley, G., (1988) ‘Towards an Ethnography of Rehearsal’, *New Theatre Quarterly*, 53, 75–85.
- Μαυρολέων Άννα, (2010), *Η έρευνα στο θέατρο. Ζητήματα Μεθοδολογίας*. Αθήνα: Ι. Σιδέρης.
- Μπάγιας Ανδρ., (1998), *Αρχειονομία. Βασικές έννοιες και αρχές*. Αθήνα: Κριτική.
- Μπάγιας Ανδρ., (1999), *Εγχειρίδιο Αρχειονομίας. Η επεξεργασία ενός ιστορικού αρχείου*. Αθήνα: Κριτική.
- Παπαλεξίου Έλενα (επιμ.) (2022), *Δημιουργικά αρχεία ως ζωντανά τοπία στην ψηφιακή εποχή*. Αθήνα: Fagotto books.
- Παππάς Θεόδωρος Γ. (2002). *Η μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας στις ανθρωπιστικές επιστήμες*. Αθήνα: Καρδαμίτσα.
- Πολίτης Αλέξης, (1976), «Δελτίο και αποδελτίωση», *Αντί*, 50, σ. 43-44

Πολίτης Αλέξης, (1989), «Υποσημειώσεις και παραπομπές», *Μνήμων*, 12, σ. 172-183.
Πρόγραμμα Θεατρικής παράστασης (2013). *Η Ανάκριση του Peter Weiss*, Θέατρο Τζένη
Καρέζη, θεατρική περίοδος 2013-14, Αθήνα: Άπαρσις
Σταυρίδη-Πατρικίου Ρένα, (1984), *Οδηγίες για την εκπόνηση και παρουσίαση μιας εργασίας*.
Αθήνα: Gutenberg.
Velioti-Georgopoulos, M., (2018). «Emotions in Performative Resistance. The Justice of the
Théâtre du Soleil in crisis-ridden Greece». *Ethnologia Balkanica*, 23, 2021.

THSO-402: Ζητήματα Θεωρίας και Κριτικής

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΣΧΟΛΗ	ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^{ος} Κύκλος; Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	THSO-402	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	<i>Ζητήματα Θεωρίας και Κριτικής του Θέατρου</i>		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	Θεατρολογία		
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	3		
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	6		
ΓΛΩΣΣΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ελληνική	ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ERASMUS?	όχι
ΚΥΡΙΟΣ ΔΙΔΑΣΚΩΝ / ΚΥΡΙΑ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		
Βαρβάρα Γεωργοπούλου	18		
ΑΛΛΟΙ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ / ΑΛΛΕΣ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΕΣ	ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		
Κοσμοπούλου Δέσποινα	6		
Τριανταφύλλου Μαρώ	3		

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισάγει τους/τις Μ.Φ. στη θεωρητική σκέψη που έχει αναπτυχθεί σχετικά με τη θεατρική τέχνη και να τους/τις εξοικειώσει με σημαντικά κείμενα θεατρικών ανθρώπων στα οποία αποτυπώνεται ο θεατρικός στοχασμός δια μέσου των αιώνων. Αποσκοπεί επί πλέον στην εις βάθος γνωριμία με τη λειτουργία της θεατρικής κριτικής, τον τρόπο γραφής και την εξάσκηση στη σύνθεση κριτικών κειμένων.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση των μαθημάτων, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση:

- να κατανοούν τις βασικές έννοιες και τα ρεύματα της θεωρίας του θεάτρου
- να εντοπίζουν σε κείμενα και παραστάσεις την επίδραση των θεατρικών θεωριών
- να αναλύουν και να αποτιμούν τον κριτικό λόγο
- να εμβαθύνουν στα κριτήρια αξιολόγησης των κριτικών κειμένων
- να διαμορφώσουν προσωπικά κριτήρια
- να συνθέτουν κείμενα κριτικής γραφής

Περιεχόμενο Μαθήματος

Το μάθημα εξετάζει δύο από τους βασικότερους άξονες του θεάτρου, την θεωρία και την κριτική. Παρουσιάζονται με βάση την κειμενική καταγραφή οι βασικότερες θεωρίες, που έχουν διατυπωθεί από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα σχετικά με την φύση και την λειτουργία της θεατρικής τέχνης. Αναλύεται η λειτουργία της θεατρικής κριτικής ως βασικής συνιστώσας του θεατρικού γίνεσθαι και σε άμεση σχέση με τα Μ.Μ.Ε. Δίνονται κατευθύνσεις για τον τρόπο γραφής του κριτικού κειμένου, τα κριτήρια αξιολόγησης και τις δεοντολογικές παραμέτρους άσκησης της θεατρικής κριτικής.

Αριθμός Ενότητας / Εβδομάδας & Ημερομηνία	Τίτλος ενότητας	Διδάσκων/ουσα	/ Εξ αποστάσεως
Ενότητα 1 / Εβδομάδα 1: Κυρ. 31.03. 2024 10.00-13.00	Στοιχεία δραματικής και θεατρικής θεωρίας στην ελληνική και ρωμαϊκή αρχαιότητα I	Βαρβάρα Γεωργοπούλου	Εξ αποστάσεως
Ενότητα 2 / Εβδομάδα 2: Κυρ. 07.04. 2024 10.00-13.00	Στοιχεία δραματικής και θεατρικής θεωρίας στην ελληνική και ρωμαϊκή αρχαιότητα II	Βαρβάρα Γεωργοπούλου	Εξ αποστάσεως
Ενότητα 3 / Εβδομάδα 3: Κυρ. 14.04. 2024 10.00-13.00	Θεωρίες περί θεάτρου στην Ισπανία και Γαλλία: Lope de Vega, Boileau, Diderot	Βαρβάρα Γεωργοπούλου	Εξ αποστάσεως

Ενότητα 4 / Εβδομάδα 4: Κυρ. 21.04. 2024 10.00-13.00	Γερμανικός Ρομαντισμός: Goethe, Schiller, Wagner	Βαρβάρα Γεωργοπούλου	Εξ αποστάσεως
Ενότητα 5 / Εβδομάδα 5: Κυρ. 19.05. 2024 10.00-13.00	Από τον Στανισλάφσκι στον B. Brecht	Δέσποινα Κοσμοπούλου	Εξ αποστάσεως
Ενότητα 6 / Εβδομάδα 6: Κυρ. 26.05. 2024 10.00-13.00	Artaud και Θέατρο της Σκληρότητας	Δέσποινα Κοσμοπούλου	Εξ αποστάσεως
Ενότητα 7 / Εβδομάδα 7: Κυρ. 02.06. 2024 10.00-13.00	Η ιδιαιτερότητα, λειτουργία, και παράγοντες της θεατρικής κριτικής	Βαρβάρα Γεωργοπούλου	Εξ αποστάσεως
Ενότητα 8 / Εβδομάδα 8: Κυρ. 09.06. 2024 10.00-13.00	Το κριτικό κείμενο: οργάνωση και δομή	Βαρβάρα Γεωργοπούλου	Εξ αποστάσεως
Ενότητα 9 / Εβδομάδα 9: Κυρ. 16.06.2024 10.00-13.00	Η θεατρική κριτική στην Ελλάδα του 21ου αιώνα.	Μαρώ Τριανταφύλλου	Εξ αποστάσεως

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Γλώσσα αξιολόγησης	Ελληνική
Μέθοδος αξιολόγησης	Τελική εργασία

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Θεωρία του Θεάτρου

- Αριστοτέλης, (χ.χ.) *Περί Ποιητικής*. (Μετάφραση: Σίμος Μενάρδος, Εισαγωγή, κείμενο και ερμηνεία: Ιωάννης Συκουτρής), Αθήνα: Ακαδημία Αθηνών-Βιβλιοπωλείον της Εστίας
- Αριστοτέλης, ντε Βέγκα, Κορνέιγ, Σίλλερ, Μπρεχτ (1979). *Πέντε θεωρητικά κείμενα για το θέατρο*, Κάλβος: Αθήνα.
- Αρτώ, Πιραντέλλο, Σώου, Μπρεχτ, Πισκάτορ, Μπέργκμαν, Γητς, Τοκβίλ, Άππια, Κρέηγκ (1971). *Αρχιτέκτονες του σύγχρονου θεάτρου*, Αθήνα: Δωδώνη.
- Ανδρόνικος, Μανόλης(1986). *Ο Πλάτων και η Τέχνη. Οι πλατωνικές απόψεις για το ωραίο και τις εικαστικές τέχνες*. Αθήνα: Νεφέλη.
- Auslander, Ph. (2008). *Theory for Performance Studies*, London: Routledge.
- Beardsley, Monroe C. (1989). *Ιστορία των αισθητικών θεωριών*, Αθήνα: Νεφέλη.
- Bloom, H. (2007). *Ο δυτικός κανόνας*, Αθήνα: Gutenberg.
- Carlson, M. (1984). *Theories of the Theatre: A Historical and Critical Survey from the Greeks to the Present*, Ithaca: Cornell University Press.
- Dokore, B. (1974). *Dramatic Theory and Criticism: Greeks to Grotowski*, New York: Harcourt Brace Jovanovich College Publ.
- Έσολιν, Μάρτιν (1984). *Μπρεχτ: Ο άνθρωπος και το έργο του* (μετ. Φώντας Κονδύλης). Αθήνα: Θεωρία.
- Μέγιερχολντ, Β. Ε.(1982). *Κείμενα για το θέατρο* (μετάφραση, επιμέλεια: Αντώνης Βογιάζος). Αθήνα: Ιθάκη.
- Ντιντερό, Ντενί (1995). *Το παράδοξο με τον ηθοποιό* (μετ. Αμίλιος Βέξης). Αθήνα: Πόλις.
- Πατσαλίδης, Σάββας (2004). *Θέατρο και Θεωρία*, Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
- Πεφάνης, Γιώργος (2013). *Περιπέτειες της αναπαράστασης*, Αθήνα: Παπαζήσης.
- Πεφάνης, Γ.Π. (2007). *Σκηνές της θεωρίας. Ανοιχτά πεδία στη θεωρία και την κριτική του θεάτρου*. Αθήνα: Παπαζήσης
- Πούχνερ, Βάλτερ (2001). *Από τη θεωρία του θεάτρου στις θεωρίες του θεατρικού - Εξελίξεις στην επιστήμη του θεάτρου στο τέλος του 20ου αιώνα*. Αθήνα: Πατάκης
- Στανισλάσκι, Κωνσταντίν (1977). *Πλάθοντας ένα ρόλο* (μετ. Άγγελος Νίκας). Αθήνα: Γκόνης.

Στανισλάβσκι, Κωνσταντίν (1980). *Η ζωή μου στην τέχνη*, 2 τόμοι (μετ. Άγγελος Νίκας). Αθήνα: Γκόνης.

Στανισλάβσκι, Κωνσταντίν (χ.χ.). *Ένας ηθοποιός δημιουργείται* (μετ. Άγγελος Νίκας). Αθήνα: Γκόνης

Θεατρική Κριτική

Adorno, T. W. (2000). "The Essay as Form", στο B. O'Connor (επιμ.), *The Adorno reader*. Μπφρ. R. Hullot-Kentor & F. Will. Οξφόρδη: Blackwell Publishing, 91–111.

Αρβανιτη Κατερίνα (2002), «Η κριτική του δραματικού κειμένου και της θεατρικής πράξης», *Τεχνών κρίσεις* (επιμ. Κάτια Σαβράμη), Αθήνα: Dian, 81-96.

Βαρβερης Γιάννης (2001), «Η εμβέλεια της θεατρικής κριτικής», *Δημοσιογραφία και γλώσσα*. Πρακτικά συνεδρίου (15-16 Απριλίου 2000), Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα της ΕΣΗΕΑ, 259-263.

Βαρβέρης, Γ. (1994). *Πλατεία θεάτρου: περίπατοι σε πρόσωπα και απρόσωπα της σκηνής*. Αθήνα: Σοκόλης

Βαρβέρης, Γ. (1985). *Η κρίση του θεάτρου, 1976–1984*. Αθήνα: Καστανιώτης.

Βαρβέρης, Γ. (1991). *Η κρίση του θεάτρου*. 2ος τόμ.: 1984–1989. Αθήνα: Βιβλιοπωλείον της Εστίας.

Βαρβέρης, Γ. (1995). *Η κρίση του θεάτρου*. 3ος τόμ.: 1989–1994. Αθήνα: Σοκόλης.

Βαρβέρης, Γ. (2003). *Η κρίση του θεάτρου*. 4ος τόμ.: 1994–2003. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.

Βαροπούλου Ελένη (2002), *Το ζωντανό θέατρο*, Αθήνα: Άγρα.

Βερβεροπούλου Ζωή, «Η κριτική θεάτρου στον Τύπο», στο Π. Πολίτης (επιμ.), *Ο λόγος της μαζικής επικοινωνίας. Το ελληνικό παράδειγμα*, Θεσσαλονίκη, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών (Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη), σσ. 444-481.

Βερβεροπούλου Ζωή (2009), «Η ιδιοσυγκρασία της θεατρικής κριτικής: ζεύξεις, τομές, μεταίχμια», *Κ* (περιοδικό κριτικής, λογοτεχνίας και τεχνών), τχ. 19, σσ. 139-149.

Βερβεροπούλου Ζωή (2012), «Τέχνη και αρθρογραφία γνώμης: Η δημοσιογραφική ταυτότητα του θεατρικού κριτικού», *Ζητήματα επικοινωνίας*, τ. 14-15, σσ. 73-87.

Γεωργοπούλου Βαρβάρα (2008), *Η θεατρική κριτική στην Αθήνα του Μεσοπολέμου*, Αθήνα: Αιγόκερως, τόμοι Α' & Β', Γ, 2008, 2009, 2023.

Γεωργουσόπουλος, Κ. (1999). *Παγκόσμιο θέατρο*. 1ος τόμ.: *Από το Μένανδρο στον Ίψεν*, επιμ. Έ. Ανδριανού. Αθήνα: Πατάκης.

Γεωργουσόπουλος, Κ. (1999). *Παγκόσμιο θέατρο*. 2ος τόμ.: *Από τον Στρίντμπεργκ και τον Τσέχωφ στον Πιραντέλο και τον Μπρεχτ*, επιμ. Έ. Ανδριανού. Αθήνα: Πατάκης.

- Γεωργουσόπουλος, Κ. (2000). *Παγκόσμιο θέατρο*. 3ος τόμ.: Από τον Μίλλερ στον Μύλλερ. επιμ. Έ. Ανδριανού. Αθήνα: Πατάκης.
- Wilde, Oscar (1984). *Ο Κριτικός ως δημιουργός*, Αθήνα: Στιγμή.
- Δρομάζος, Σ. (1981). *Προβλήματα θεατρικής κριτικής*. Αθήνα: Κέδρος.
- Καραγάτσης, Μ. (1999). *Κριτική θεάτρου, 1946–1960*. Επιμ. Ι. Βιβιλάκης. Αθήνα: Εστία.
- Λιγνάδης, Τ. (1990). *Θεατρολογικά*. 1ος τόμ. Αθήνα: Μπούρας.
- Λιγνάδης, Τ. (1992). *Θεατρολογικά*. 2ος τόμ. Αθήνα: Μπούρας.
- Μαρωνίτης, Δ. Ν. (2001). «Δημοσιογραφία και γλώσσα: τυπολογία και παθολογία», στο Π. Μπουκάλας & Σ. Α. Μοσχονάς (επιμ.), *Πρακτικά συνεδρίου “Δημοσιογραφία και Γλώσσα” (15–16 Απριλίου 2000)*. Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα της ΕΣΗΕΑ, 27–34.
- Παγκουρέλης, Β. (2001). *Λόγος θεάματος: Κριτικές θεάτρου*. 1ος τόμος, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Palmer, R. H. (1988). *The Critics’ Canon: Standards of Theatrical Reviewing in America*. Westport, Conn., Greenwood.
- Πατσαλίδης, Σ. (1989). «Η σύγχρονη θεατρική κριτική στην Ελλάδα: κι ένας αντίλογος», *Ο Πολίτης* 102, 65–71.
- Πατσαλίδης, (2013). *Θεατρικές Παρεμβάσεις*, Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
- Πεφάνης, Γ.Π. (2007). *Σκηνές της θεωρίας. Ανοιχτά πεδία στη θεωρία και την κριτική του θεάτρου*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Πούχνερ, Β. (1995). *Ο Παλαμάς και το θέατρο*. Αθήνα: Καστανιώτης.
- Todorov, Tz. (1994). *Κριτική της κριτικής*. Μτφρ. Γ. Κιουρτσάκης. Αθήνα: Πόλις.

THSO-503: Παραστασιολογία: Κριτική και Γενετική Ανάλυση

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΣΧΟΛΗ	ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^{ος} Κύκλος: Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	THSO-503	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	<i>Παραστασιολογία: Κριτική και Γενετική Προσέγγιση</i>		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	Θεατρολογία		
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	3		
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	6		
ΓΛΩΣΣΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ελληνική	ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ERASMUS?	Όχι
ΚΥΡΙΟΣ ΔΙΔΑΣΚΩΝ / ΚΥΡΙΑ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		
Έλενα Παπαλεξίου	27		
ΑΛΛΟΙ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ / ΑΛΛΕΣ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΕΣ	ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στην παραστασιολογία και να τους παράσχει μία πλήρη εργαλειοθήκη ανάλυσης και ερμηνείας της παράστασης (είτε συμβατικού θεάτρου, είτε σύγχρονων μορφών σκηνικής επιτέλεσης). Επιπλέον, το μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών και φοιτητριών με τον νεότευκτο κλάδο της γενετικής ανάλυσης της παράστασης. Υπό την έννοια αυτή, το μάθημα εστιάζει:

- στη βαθμιαία πραγμάτωση της δραματικής σύνθεσης
- τη σταδιακή ανάπτυξη της σκηνοθεσίας
- την εργασία των ερμηνευτών πάνω στο κείμενο ή το δραματουργικό υλικό
- τη συλλογική δημιουργική δράση
- την ανίχνευση και κατανόηση του θεωρητικού υποβάθρου του καλλιτεχνικού στοχασμού
- των πηγών και των αναφορών των δημιουργών
- τη μελέτη της διαδικασίας των δοκιμών,
- τη διδασκαλία και καθοδήγηση των ηθοποιών,
- τη διαχείριση του χώρου, των κοστουμιών, του φωτισμού, της παραγωγής κ.ά.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση των μαθημάτων, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Αντιλαμβάνονται τον ορισμό, την έννοια και τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της παράστασης
- Διακρίνουν είδη και κατηγορίες θεατρικών παραστάσεων βάσει διαφορετικών κριτηρίων
- Κατανοούν τη συνθετικότητα / συνθετότητα των παραστατικών τεχνών, να εντοπίζουν τις τέχνες και τα μέσα που συμμετέχουν σε μία παράσταση, καθώς και να εκτιμούν τον βαθμό της συμβολής και λειτουργικότητάς τους, ανάλογα με το είδος της παράστασης και την εποχή της.
- Προσδιορίζουν την παράσταση ως ειδική μορφή επικοινωνίας και αναγνωρίζουν τα επιμέρους στοιχεία της.
- Κατανοούν τις βασικές έννοιες και αρχές των Θεωριών του 20ού και 21ου αιώνα με επίκεντρο την παράσταση.
- Διακρίνουν τις διαφορές μεταξύ των «σκληρών» συστημικών και των «απαλών» κριτικο-βιωματικών θεωριών με επίκεντρο την παράσταση.
- Αντιλαμβάνονται τις στρατηγικές μέσω των οποίων σύγχρονα ζητήματα, αιτήματα και προβληματισμοί αποτυπώνονται από διαφορετικές θεωρητικές παραστασιολογικές προσεγγίσεις
- Περιγράφουν πολύπλευρα μία παράσταση
- Εφαρμόζουν τις κύριες αρχές κριτικής ανάλυσης μιας παράστασης
- Αναλύουν μία παράσταση στα επί μέρους κυρίαρχα στοιχεία της.
- Επιστρατεύουν ερευνητικά εργαλεία, προκειμένου να προσεγγίσουν κριτικά μία παράσταση.

- Καταρτίζουν το δικό τους παραστασιολογικό ερωτηματολόγιο.
- Διακρίνουν τις βασικές αρχές της γενετικής θεωρίας / κριτικής.
- Αντιλαμβάνονται τη σημασία της μελέτης και παρακολούθησης της δημιουργικής διαδικασίας μέσω της εφαρμογής μιας συστηματικής επιστημονικής μεθοδολογίας.
- Αξιοποιούν κατά τη γενετική ανάλυση συγκεκριμένα ερευνητικά εργαλεία, προερχόμενα τόσο από τον χώρο των ανθρωπιστικών επιστημών, όσο και της ψηφιακής τεχνολογίας.
- Κατανοούν την καλλιτεχνική δημιουργία όχι μόνο ως έργο, αλλά ως εργασία εν εξελίξει.
- Εκτιμούν πτυχές και σπαράγματα της δημιουργικής σκέψης και να αξιολογούν σχέδια εργασίας που δεν υλοποιήθηκαν στη σκηνή.
- Διακρίνουν και επιλέγουν τις ενδεδειγμένες μεθοδολογίες παρατήρησης και καταγραφής της δημιουργικής διαδικασίας, σε συνάρτηση με την ίδια την καλλιτεχνική πράξη.

Περιεχόμενο Μαθήματος

Το μάθημα επιχειρεί να διερευνήσει τα συστατικά και τις παραμέτρους που συνθέτουν την παράσταση και να προσφέρει τα απαραίτητα μεθοδολογικά εργαλεία για την πρόσληψη και ανάλυση της. Ως περιπτώσεις μελέτης προτείνονται εμβληματικές παραστάσεις που παρουσιάστηκαν στη διεθνή σκηνή, από τα τέλη του 20ού αιώνα έως σήμερα. Επιπλέον, μέσω της γενετικής προσέγγισης, η παράσταση θα αναλυθεί όχι μόνο ως αυτόνομη ολότητα, αλλά ως μέρος μιας διαρκώς εξελισσόμενης δημιουργικής εργασίας. Υπό την έννοια αυτή, το μάθημα εστιάζει στη βαθμιαία πραγμάτωση της δραματικής σύνθεσης, τη σταδιακή ανάπτυξη της σκηνοθεσίας, την εργασία των ερμηνευτών πάνω στο κείμενο ή το δραματουργικό υλικό, τη συλλογική δημιουργική δράση, την ανίχνευση και κατανόηση του θεωρητικού υποβάθρου του καλλιτεχνικού στοχασμού, των πηγών και των αναφορών των δημιουργών, τη μελέτη της διαδικασίας των δοκιμών, τη διδασκαλία και καθοδήγηση των ηθοποιών, τη διαχείριση του χώρου, των κοστούμιών, του φωτισμού, της παραγωγής κ.ά.

Αριθμός Ενότητας / Εβδομάδας & Ημερομηνία	Τίτλος ενότητας	Διδάσκων/ουσα -	Διά ζώσης / Εξ αποστάσεως
Ενότητα 1 / Εβδομάδα 1: Κυρ. 31.03.2024 16.00 - 19.00	Εισαγωγή στην Παραστασιολογία Παράσταση: ορισμός, θεωρητικές επισημάνσεις	Έλενα Παπαλεξίου	Εξ αποστάσεως
Ενότητα 2 / Εβδομάδα 2: Κυρ. 07.04.2024 16.00 - 19.00	Θεωρητικές προσεγγίσεις για την παράσταση 1	Έλενα Παπαλεξίου	Εξ αποστάσεως

Ενότητα 3 / Εβδομάδα 3: Κυρ. 14.04.2024 16.00 – 19.00	Μέθοδοι ανάλυσης της παράστασης: Κριτική ανάλυση	Έλενα Παπαλεξίου	Εξ αποστάσεως
Ενότητα 4 / Εβδομάδα 4: Κυρ. 21.04.2024 16.00 – 19.00	Κριτική ανάλυση: εμβάθυνση 1	Έλενα Παπαλεξίου	Εξ αποστάσεως
Ενότητα 5 / Εβδομάδα 5: Κυρ. 19.05.2024 16.00 – 19.00	Κριτική ανάλυση: εμβάθυνση 2	Έλενα Παπαλεξίου	Εξ αποστάσεως
Ενότητα 6 / Εβδομάδα 6: Κυρ. 26.05.2024 16.00 – 19.00	Γενετική θεωρία: Μελέτη και ανάλυση της δημιουργικής διαδικασίας	Έλενα Παπαλεξίου	Εξ αποστάσεως
Ενότητα 7 / Εβδομάδα 7: Κυρ. 02.06.2024 16.00 – 19.00	Μέθοδοι ανάλυσης της παράστασης: Γενετική ανάλυση	Έλενα Παπαλεξίου	Εξ αποστάσεως
Ενότητα 8 / Εβδομάδα 8: Κυρ. 09.06.2024 16.00 – 19.00	Γενετική ανάλυση: εμβάθυνση 1	Έλενα Παπαλεξίου	Εξ αποστάσεως
Ενότητα 9 / Εβδομάδα 9: Κυρ. 16.06.2024 16.00 – 19.00	Γενετική ανάλυση: εμβάθυνση 2	Έλενα Παπαλεξίου	Εξ αποστάσεως

Γλώσσα αξιολόγησης	Ελληνική
Μέθοδος αξιολόγησης	Γραπτές εξετάσεις

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Balme, Christopher B. (2012), *Εισαγωγή στις θεατρικές σπουδές*, (μτφρ.: P. Κοκκινάκης, Β. Λιακοπούλου), Αθήνα: Πλέθρον.
- Cassiers, Edith & Timmy De Laet & Luk Van den Dries (2021), «Το κείμενο: Το σημειωματάριο του σκηνοθέτη», *Μεταδραματικό θέατρο και μορφή*, Brandon Wollf & Michael Shane Boyle & Matt Cornish (επιμ.), μτφρ.: Τ. Αγγελόπουλος, Θεσσαλονίκη: Σοφία, 75-102.
- Counsell, Colin & Laurie Wolf (2001) (eds) “Decoding the artefact”, in *Performance analysis. An introductory coursebook*, Colin Counsell & Laurie Wolf (eds), London & New York: Routledge.
- Féral, Josette (2008-ed.). “Towards a Genetic Study of Performance – Take 2”, *Theatre Research international*, 33/3, October 2008, 223-233.
- Fischer-Lichte, Erika (2014), *The Routledge Introduction to Theatre and Performance Studies*, London & New York: Routledge.
- Fortier, Mark (2021), *Θεωρία/Θέατρο: Μία εισαγωγή* (μτφρ.: Θ. Γλυνάτσης), Αθήνα: Gutenberg.
- Hamon-Sirejols, Christine (2008). “The Revival of Plays: A Procedure Open to Question”, *Theatre Research international*, 33/3, October 2008, 307-313.
- McAuley, G. (1988). ‘Towards an Ethnography of Rehearsal’, *New Theatre Quarterly*, 53, 75–85.
- McAuley, G. (2008). “Not Magic but Work: Rehearsal and the Production of Meaning”, *Theatre Research international*, 33/3, October 2008, 276-288.
- McAuley, Gay (2012), *Not magic but work. An ethnographic account of a rehearsal process*, Manchester & New York: Manchester University Press.
- Papalexioiu, Eleni (2020), “Towards a digital narration of the creative process of performance”, *European Journal of Theatre and Performance*, 2, 376-423.
- Pavis, Patrice (1985), “Theatre analysis: some questions and a questionnaire”, *New Theatre Quarterly*, 1/2, 208-212. Επίσης με τίτλο: “Analysing Performance”, *Performance analysis. An introductory coursebook*, Colin Counsell & Laurie Wolf (eds), London & New York: Routledge, 229-232.
- Pavis, Patrice (2016), *The Routledge Dictionary of Performance and Contemporary Theatre*, (transl.: A. Brown), London & New York: Routledge, 159-161
- Proust, Sophie (2008), ‘Written Documents of the Assistant Director: A Record of Remaking’, *Theatre Research International*, 33 /03, October 2008, 289–306.
- Thomasseau, Jean-Marie (2008). “Towards a Genetic Understanding of Non-contemporary Theatre: Traces, Objects, Methods”, *Theatre Research international*, 33/3, October 2008, 234-249.

Πατσαλίδης, Σάββας (2019), *Θέατρο και Θεωρία II (Μετα)μοντέρνες διαδρομές σε τόπους, ουτοπίες και ετεροτοπίες*, Θεσσαλονίκη: University Studio Press.

Πεφάνης, Γιώργος (1991), *Το θεατρικό. Σκιαγράφηση μιας φαινομενολογικής θεατρολογίας*, Αθήνα-Γιάννινα: Δωδώνη.

Πούχνερ, Βάλτερ (2010), *Μία εισαγωγή στην επιστήμη του θεάτρου*, Αθήνα: Παπαζήση.

THSO-603: Χορός και Κοινωνία

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΣΧΟΛΗ	ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^{ος} Κύκλος: Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	THSO-603	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	<i>Χορός και Κοινωνία</i>		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής		
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	Σκηνική Πρακτική		
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	3		
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	6		
ΓΛΩΣΣΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ελληνική και αγγλική (για φοιτητές και φοιτήτριες Erasmus)	ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ERASMUS?	Ναι
ΚΥΡΙΟΣ ΔΙΔΑΣΚΩΝ / ΚΥΡΙΑ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		
Ιωάννα Τζαρτζάνη	24		
ΑΛΛΟΙ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ / ΑΛΛΕΣ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΕΣ	ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		
Παρασκευή Τεκτονίδου	1		
Βιτόρια Κοτσάλου	3		

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι η διατομεακή (θεωρητική και βιωματική) προσέγγιση των κοινωνικών και πολιτισμικών παραμέτρων του χορού. Στόχος του είναι η εξοικείωση των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών με ένα διεπιστημονικό θεωρητικό και μεθοδολογικό πλαίσιο έρευνας, που αντλεί τόσο από τα εξελισσόμενα πεδία των σπουδών χορού και επιτέλεσης, όσο και από αυτά της κοινωνιολογίας, της ανθρωπολογίας και της φαινομενολογίας, εγείροντας θέματα περί της δημιουργίας, επιτέλεσης και πρόσληψης του χορού.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση των μαθημάτων, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να

- διακρίνουν, να κατανοούν και να αναλύουν τα δια- και υπέρ- κείμενα που διέπουν το χορευτικό «κείμενο»
- αντιλαμβάνονται τη δική τους σωματική πραγματικότητα
- προχωρήσουν κριτικά και αναστοχαστικά στη (θεωρητική ή/και πρακτική) σύνθεση των δικών τους εμπειριστατωμένων ερμηνειών

Περιεχόμενο Μαθήματος

Διατηρώντας το χορεύον σώμα και τη βιωματική εμπειρία (corporeality) στο επίκεντρο της ερευνητικής διαδικασίας, ο χορός προσεγγίζεται από κοινωνιολογική σκοπιά, ως πολιτισμικό προϊόν με συγκεκριμένες ιστορικές και γεωπολιτικές παραμέτρους. Σε όλες τις φάσεις της 'παραγωγής', 'διανομής' και 'κατανάλωσής' του, ο χορός εξετάζεται ως ενεργός φορέας πληροφοριών και νοημάτων, αλλά και ως αυτόνομο/αυτοαναφορικό σημειολογικό σύστημα, άρρηκτα συνδεδεμένο με το χορεύον σώμα. Ως (πολυδιάστατο και ρευστό) κείμενο, ο χορός υπόκειται έρευνας ανάλυσης και ερμηνείας. Ορίζοντας και μελετώντας το ευρύτερο κοινωνικό πλαίσιο του χορού και αναγνωρίζοντας τις ειδικές συνθήκες και ιδιαιτερότητες του κινούμενου σώματος, οι φοιτητές/τριες καλούνται να διακρίνουν και να επεξεργαστούν τα δια- και υπέρ- κείμενα που διέπουν τόσο το χορευτικό κείμενο, όσο και τη δική τους σωματική πραγματικότητα και να προχωρήσουν κριτικά και αναστοχαστικά στη (θεωρητική ή και πρακτική) σύνθεση των δικών τους εμπειριστατωμένων ερμηνειών.

Αριθμός Ενότητας / Εβδομάδας & Ημερομηνία	Τίτλος ενότητας	Διδάσκων/ουσα	Διά ζώσης / Εξ αποστάσεως
Ενότητα 1 / Εβδομάδα 1: Κυρ. 31.03. 2024	Εισαγωγή: ο Κοινωνικός Χαρακτήρας της Τέχνης/του Χορού	Ιωάννα Τζαρτζάνη	Εξ αποστάσεως

13.00-16.00			
Ενότητα 2 / Εβδομάδα 2: Κυρ. 07.04. 2024 13.00-16.00	Ζητήματα επικαιροποίησης/αναδιαπ ραγμάτευσης κλασικών έργων τέχνης στο χορό	Ιωάννα Τζαρτζάνη	Εξ αποστάσεως
Ενότητα 3 / Εβδομάδα 3: Κυρ. 14.04. 2024 13.00-16.00	Σύγχρονες Μορφές Συμμετοχικής Χορογραφίας -Ζητήματα ερμηνείας, πρόσληψης, δημιουργίας (15.05.2023)	Ιωάννα Τζαρτζάνη	Εξ αποστάσεως
Ενότητα 4 / Εβδομάδα 4: Κυρ. 21.04. 2024 13.00-16.00	Εργαστήριο Συμμετοχικής Χορογραφίας	Βιτόρια Κοτσάλου	Δια ζώσης
Ενότητα 5 / Εβδομάδα 5: Κυρ. 19.05. 2024 13.00-16.00	Χορός και Κοινωνικός Χώρος α': Συμπεριληπτικός χορός/Community Dance	Ιωάννα Τζαρτζάνη	Εξ αποστάσεως
Ενότητα 6 / Εβδομάδα 6: Κυρ. 26.05. 2024 13.00-16.00	Χορός και Κοινωνικός Χώρος β': Τοποειδική παράσταση /Site-Specific Dance	Ιωάννα Τζαρτζάνη	Δια ζώσης
Ενότητα 7 / Εβδομάδα 7: Κυρ. 02.06. 2024 13.00-16.00	Ζητήματα Φύλου και Ταυτότητας στο Επιτελεστικό Σώμα.	Ιωάννα Τζαρτζάνη	Εξ αποστάσεως
Ενότητα 8 / Εβδομάδα 8: Κυρ. 09.06. 2024 13.00-16.00	Εννοιολογήσεις της ελευθερίας στον μεταμοντέρνο και σύγχρονο χορό.	Ιωάννα Τζαρτζάνη /Παρασκευή Τεκτονίδου	Εξ αποστάσεως
Ενότητα 9 / Εβδομάδα 9:	Πολιτικές Προεκτάσεις του Χορού: α/. Χορογραφικές	Ιωάννα Τζαρτζάνη	Εξ αποστάσεως

Κυρ. 17.06.2023 13.00-16.00	πραγματεύσεις ταυτότητας. β/. Η Χορογραφία ως κοινωνική και πολιτική πράξη.		
--------------------------------	---	--	--

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Γλώσσα αξιολόγησης	Ελληνική
Μέθοδος αξιολόγησης	Εργασία

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Adewola, F. (2019). The concept of 'community' and 'professional' dance. *People Dancing*, Spring/Summer 2019 www.communitydance.org.uk.
- Amans, D (2017) *An Introduction to Community Dance Practice*. 2nd Edition. London: Palgrave Macmillan.
- Albright, Ann Cooper, (Summer 1998). Strategic Abilities: Negotiating the Disabled Body in Dance. *Disability, Art, and Culture* (Part Two).
- Albright, A. C. (1997), *Choreographing Difference: The Body and Identity in Contemporary Dance*, Wesleyan University Press; Hanover, N.H.: University Press of New England.
- Anderson, Benedict R. O. G. (1991) *Imagined Communities: Reflections on the Origin and Spread of Nationalism*. London: Verso.
- Appadurai, Arjun, (1996). *Modernity at Large: Cultural Dimensions of Globalization*. Minneapolis, MN: University of Minnesota Press.
- Banes, S. (2011). *Terpsichore in Sneakers: Post-Modern Dance*. Middletown: Wesleyan University Press.
- Bhabha, Homi K., (1949-). *The Location of Culture*. London; New York: Routledge, 2004. <https://ia800507.us.archive.org/28/items/TheLocationOfCultureBHABHA/the%20location%20of%20culture%20BHABHA.pdf> (ολόκληρο το κείμενο)
- Bourdieu, P. (1977). *Outline of a Theory of Practice*. Cambridge: Cambridge University Press.
- _____ (1984). *Distinction: A Social Critique of the Judgement of Taste*. London: Routledge.
- Butler, J. (2009). *Αναταραχή Φύλου: ο φεμινισμός και η ανατροπή της ταυτότητας* (επιμέλεια Σπυροπούλου, Χ.) Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
- Foster, S. (1996). *Corporealities: Dancing Knowledge, Culture and Power*. London: Routledge.

- Foster, S. L. (2003). Choreographies of Protest. *Theatre Journal* Vol. 55, No. 3, Dance (Oct., 2003), pp. 395-412. Published By: The Johns Hopkins University Press
- Hunter, Victoria (ed. 2015). *Moving Sites: Investigating Site-Specific Dance Performance*. London: Routledge.
- Michael Klien, Steve Valk, Jeffrey Gormly. Book of Recommendations: Choreography as an Aesthetics of Change.
- Kuppers, P (2003). *Disability and Contemporary Performance — Bodies on Edge*, London: Routledge.
- Lefebvre, Henri (1991). The Production of Space. Nicholson-Smith, Donald.
- Lepecki, A. (2006). *Exhausting Dance: Performance and the Politics of movement*. New York: Routledge.
- Loutzaki, I. (2001). Folk Dance in Political Rhythms. Folk dance in political rhythms. *Yearbook for Traditional Music*, Vol. 33. (2001), pp. 127-137.
- Loutzaki I. Dance as propaganda. The Metaxas Regime's Stadium Ceremonies, 1937-1940, in Anthony Shay (ed.) *Balkan Dance. Essays on Characteristics, Performance and Teaching*. Jefferson, North Carolina: McFarland & Company, Inc. Publishers. 2008, pp. 89-115.
- MacBean, Arianne (2004) Site-Specific Dance: Promoting Social Awareness in Choreography, *Journal of Dance Education*, 4:3, 97-99.
- MacAuley, Gay (2005). "Site-specific Performance: Place, Memory and the Creative Agency of the Spectator". *Arts: The Journal of the Sydney University Arts Association*
- Martin, R. (2016). Choreography as a medium of Protest. *Dance Research Journal*, Volume 48, Special Issue 3. December 2016, pp. 58 – 69.
- Muto, D. (2016). Choreography as Meshwork: The production of Motion and the Vernacular, in Defrantz, T.f. & Rothfield, P. (eds) *Choreography and Corporeality*. London: Palgrave.
- Savigliano, M. E. (1995). *Tango and the Political Economy of Passion*. Boulder and Oxford: Westview Press, 1995.
- Said, E. (1995). *Orientalism: Western Perceptions of the Orient*. [reprinted] London: Penguin Books (*Οριενταλισμός*. Αθήνα: Νεφέλη).
- Πασχαλίδης Γ. (2000). Η πολιτιστική ταυτότητα ως δικαίωμα και ως απειλή: η διαλεκτική της ταυτότητας και η αμφισημία της κριτικής. 'Εμείς' και οι 'Άλλοι': Αναφορά στις τάσεις και τα σύμβολα. Αθήνα: Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, Τυποθήτω, pp. 73-82.
- Rothfield, P. (2016). Tinkering Away: The Untimely Action of Subtraction, in Defrantz & Rothfield (eds) *Choreography and Corporeality*. London: Palgrave Macmillan, pp. 15-30.
- Thomas, H. (ed - 1993). *Dance, Gender, culture*. London: Macmillan Press (Part 1).
- Tzartzani, I. (2007). *Interplays of Ethnicity, Nationalism and Globalisation within the Greek Contemporary Dance Scene: Choreographic Choices and Constructions of National Identity* (unpublished thesis, 2007, University of Surrey)

Wise S, Buck R, Martin R, Yu L. (2020). Community dance as a democratic dialogue. *Policy Futures in Education*. 2020; 18(3): 375-390. doi:10.1177/1478210319866290

Wolf, J. (1981, 1993). *The Social Production of Art*. London: Mc Millan.